

Dr. Végh Ferenc*

A belga haderő napjainkban **II. rész**

9. ábra. KAREL DOORMAN-osztályú LEOPOLD I-es (ex-KAREL DOORMAN) többcélú fregatt hadgyakorlaton

A BELGA FEGYVERES ERŐK TENGERI KOMPONENSE

A belga haditengerészet, illetve jelenlegi elnevezésének megfelelően a Belga Fegyveres Erők Tengeri Komponensének feladata a Belga Királyság tengeri jelenlétének kiviselete, a belga külpolitika támogatása, a parti vizek ellenőrzése, a kereskedelem segítése, a szövetséges haditengerészeti erőkkel való együttműködés, humanitárius missziókban való részvétel és a tengerészeti tisztek képzése. Haditengerészeti kikötők: Zeebrugge, Bruges, Ostend és Antwerpen. A haditengerészet létszáma 1600 fő.

A két alapvető képesség – konvojkísérés és aknahadviselés – érdekében két fregattot, hat aknahadviselésre szolgáló, egy parancsnoki és egy óceánográfiai kutatóhajót, két járőrhajót és öt kiegészítő/logisztikai hajót alkalmaznak. A haditengerészeti komponens képes egy fregattot kétszer hat hónap időtartamban feladatra alkalmazni, míg az aknamentesítő csoportban négy aknamentesítő és egy parancsnoki hajót hat hónapig, vagy két aknamentesítő hajót váltásban, folyamatosan járőrtettni. A két KAREL DOORMAN-osztályú, többcélú fregattot Seastar fázisvezérelt lokátorral és Gatekeeper típusú (THALES gyártmányú) infravörös/televíziós elektro-optikai érzékelő berendezéssel látták el. Ezek lehetővé teszik a viszonylag kis felületű tengeri célok felderítését, ami hasznos a kábítószercsempészet és kalóztevékenység elleni küzdelemben. Ezeket a berendezéseket összekötötték a SMART-S felderítő és a STIR típusú tűzvezető radarral is.

A 40. haditengerészeti helikopterszázad 2015 augusztusában érte el készenlétét három új NH90 NFH haditengerészeti helikopterrel, megnövelve a kutató-mentő képességet. A negyedik helikopter 2016-ban állt hadrendbe.

* PhD, vezérezredes, 1996–1999 között a Magyar Honvédség Honvéd Vezérkar főnöke.

A belga F930 „LEOPOLD I” fregatt biztosította a francia „CHARLES DE GAULLE repülőgép-hordozót, amikor az a Földközi-tenger keleti részén az Iraki és Levantei Iszlám Állam – ISIL/DAESH⁴ elleni műveletekben vett részt.

A költségvetési megszorítások miatt a haditengerészet korábban leselejtezett egy WIELINGEN-osztályú fregattot.

Nagy intenzitású konfliktus esetén a belga haditengerészet feladatait a NATO kötelékében oldja meg:

- tengeri hajóforgalom ellenőrzése, aknakeresés és -mentés;
- harccsoport kötelékben való részvétel a közös NATO műveletekben.

Ambíciószint, hogy az alábbi többnemzetiségű műveleteket legyen képes 650 fővel támogatni:

- többnemzetiségű egység részeként kísérőhajó-támogatást biztosít hat hónap időtartamban vagy hosszabb ideig a személyzet váltásával;
- aknamentesítő csoportban való részvétel és annak logisztikai biztosítása hat hónap időtartamban. Kevesebb hajóval hosszabb ideig is bevezethető a szükséges váltásokkal;
- stratégiai tengeri szállítási képesség kiépítése 2015-ig.

A feladatoknak megfelelően a fregattokat többcélú kísérő hajókra tervezik lecserélni. Az aknamentesítő hajókat korszerűsítik és hadászati szállító hajót szereznek be. Összhangban a költségvetési lehetőségekkel gyorsan bevezethető, teljesen feltöltött, rugalmas, autonóm és fenntartható erővel vesznek részt a haditengerészeti műveletekben.

A tengeri komponens részvétele nemzetközi feladatokban és missziókban:

- „Standing NATO Response Force Maritime Group 1 (SNMG1)” – a NATO állandó többnemzetiségű flotta-

10. ábra. PRIMULA (TRIPARTITE-osztályú) aknaszedő a 2016. évi BALTOPS hadgyakorlaton (Balti-tenger, 2016. június 10.)

11. ábra. A PRIMULA és BELLIS aknaszedőket kísérő GODETIA támogató hajó a brit portsmouth-i haditengerészeti bázisra tart (Egyesült Királyság, 2010. július 9.)

12. ábra. A TRIPARTITE-osztályú PRIMULA aknaszedő a brit portsmouth-i haditengerészeti bázis előtt (Egyesült Királyság, 2010. július 9.)

egysége, amelybe hathónapos szolgálati időre osztják be az egyes nemzetek hajóit.

- „Standing NATO Mine Counter Measure Group 1 (SNMCMG1)” – a NATO többnemzetiségű aknamentesítő flottaegysége, amely hét aknaszedő és egy parancsnoki hajóból áll.
- „Standing NATO Response Force Mine Counter Measure Group 2 (SNMCMG2)” – a NATO gyorsreagálású többnemzetiségű aknamentesítő flottaegysége.
- EGUERMIN – Belgium és Hollandia közös haditengerészeti aknamentesítési akadémiaja Ostende városában.
- „Mine Counter Measure Vessels Operational Sea Training (MOST)” – Belgium, Hollandia, Nagy-Britannia és Franciaország részvételével kialakított aknamentesítő kiképző program.

A BELGA HADITENGERÉSZET ESZKÖZEI

Két fregatt (az F-930-as LEOPOLD I. és az F-931 LUISE MARIE), hat db aknahadviselés hajó (az M915-ös ASTER, az M916-os BELLIS, az M917-es CROCUS, az M921-es LOBELIA, az M923-as NARCIS, az M924-es PRIMULA), két támogató hajó (az A960-as GODETIA, az A962-es BELGICA), két járőrhajó (a P901-es CASTOR és a P902-es POLLUX) és öt db kiegészítő hajó (az A952-es WESP, az A954-es MIER, az A958-as ZENOBE GRAMME, az A995-ös SPICH és az A998-as WERL).

KAREL DOORMAN-osztályú fregattok:

- a LEOPOLD I-es (korábban a holland haditengerészetnél KAREL DOORMAN) és az
- F931-es LUISE MARIE (korábban a holland haditengerészetnél WILLEM VAN DER ZAAAN).

Járőrhajók:

- Belgium két új őrhajót (a P901-es CASTOR-t és a P902-es POLLUX-ot) vásárolt Franciaországtól, amelyeket hadrendbe állított. A tervek szerint 2044–2045-ig maradnak szolgálatban.

TRIPARTITE-osztályú aknahadviselés hajók:

- M915-ös ASTER,
- M916-os BELLIS,
- M917-es CROCUS,
- M921-es LOBELIA,
- M923-as NARCIS és
- M924-es PRIMULA.

Támogató hajók:

- A952-es WESP, A954-es MIER,
- A958-as ZENOBE GRAMME vitorlás iskolahajó,
- A995-ös SPICH, A998-as WERL.

FONTOSABB MISSZIÓK

A közelmúltban és jelenleg 50 fő vesz részt külföldi küldetésekből, Afrikában (Mali, Kongó), Szomália és a nyugat-afrikai partvidék tengeri misszióiban, Libanonban, Afganisztánban, Koszovóban. Ezen kívül az ország hozzájárul két EU-harccsoport fenntartásához is. Az egyiket Franciaországgal, a másikat Németországgal, Franciaországgal, Luxemburggal és Spanyolországgal együtt tartják fenn. Litvániában, a NATO keleti csapaterősítésének keretében 30 belga katona teljesít szolgálatot.

Összegezve: a Belga Fegyveres Erők reformfolyamatának alapvető célja a képességefejlesztés volt. Ennek következtében gyorsabban képes reagálni a bekövetkező válsághelyzetekre és a békefenntartási feladatokra. A katonai kiadások csökkentése érzékenyen érintette a haderő valamennyi komponensét és az átalakítás célkitűzéseit is. Számos szervezetet és eszközt vontak ki a hadrendből. Mivel a reformokat több cikluson keresztül tervezik és következetesen valósítják meg, lehetőség van a tervszerű fejlesztésre, az új beszerzések tervezésére. Eredményesen folyik a fegyverzet és felszerelés megújításának programja. A lánctalpas eszközöket fokozatosan kerek eszközökre cserélik, mert ezeknek olcsóbb a fenntartása és alkalmasabbak a távoli országokban végzett műveletekre. A katonai költségvetés belső struktúrájának harmonizálására törekszenek.

Magas ambíciószint mellett aktív szerepet vállal a NATO és egyéb többnemzetiségű missziókban. Figyelemre méltó a Benelux államok haderőinek együttműködése.

FORRÁSOK

Háda Béla, Csiki Tamás, Varga Gergely: Védelmi és haderőreformok Európában – a belga, holland és brit példa. Nemzet és biztonság, 2011. június;
The Modernisation Plan 2000 – 2015 of the Belgian Armed Forces. http://www.mocr.army.cz/images/Bilakniha/ZSD/Belgian%20Modernisation%20Plan%202000_2015%20of%20the%20Armed%20Forces.pdf;
Interview with the Surgeon General of the Belgian Armed Forces Medical Component MCIF 2015.

JEGYZETEK

4 Iraki és Levantei Iszlám Állam – Islamic State of Iraq and the Levant/ Islamic State of Iraq and Sham. A DAESH a szervezet arab nevének rövidítése.